

Bargieł, Barbara / Florek, Marek

Konferencja Archeologiczna w Baranowie Sandomierskim

Archeologia Polski Środkowowschodniej 4, 270-271

1999

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

BARBARA BARGIEŁ, MAREK FLOREK

KONFERENCJA ARCHEOLOGICZNA W BARANOWIE SANDOMIERSKIM

W dniach 16-17 kwietnia 1998 r. w gościnnych progach Zamku w Baranowie Sandomierskim odbyła się XV konferencja sprawozdawcza „*Badania archeologiczne w Polsce środkowo-wschodniej w roku 1997*”. Została ona przygotowana przez Oddział Wojewódzki Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Tarnobrzegu, Muzeum w Baranowie Sandomierskim i Oddział Lubelski Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich.

W konferencji uczestniczyło prawie 50-ciu archeologów reprezentujących Instytut Archeologii i Etnologii PAN w Warszawie, Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytut Prahistorii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Zakład Archeologii Małopolski PAN w Krakowie, Katedry Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Zakładu Studiów i Badań Wschodu Uniwersytetu Łódzkiego, PMA w Warszawie, Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi, muzeów okręgowych i regionalnych oraz wojewódzkich oddziałów Państwowej Służby Ochrony Zabytków z województw: lubelskiego, chełmskiego, zamojskiego, tarnobrzeskiego i siedleckiego a także Wojewódzcy Konserwatorzy Zabytków z Chełma i Tarnobrzega. Ten ostatni, mgr Dominik Komada powitał gości w imieniu własnym jak i władz lokalnych.

Wśród prawie 30 zaprezentowanych referatów i wystąpień można wyróżnić cztery główne bloki tematyczne.

Pierwszy z nich obejmował problematykę megalitycznego budownictwa grobowego na cmentarzyskach kultury pucharów lejkowatych (KPL). Były to sprawozdania J. Nogaj-Chachaj o kolejnym, dziesiątym już sezonie wykopalisk na cmentarzysku w Karmanowicach, H. Kowalewskiej-Marszałek o wynikach badań w Kicharach Nowych, B. Bargieł, M. Florka i J. Libery podsumowujący drugi rok prac na cmentarzysku w Malicach Kościelnych. Problematyce tej poświęcone było również wystąpienie B. Matraszak i S. Sałacińskiego, którzy zreferowali efekty pierwszego sezonu badawczego w Stryczowicach. Trzy ostatnie stanowiska zlokalizowane na terenie Wyżyny Sandomierskiej są interesującym przyczynkiem do podjęcia nowych studiów nad problematyką obrządku pogrzebowego ludności KPL. Uzupełnieniem tego bloku były wystąpienia, poświęcone badaniom osad KPL w Parchatce i Karmanowicach – J. Nogaj-Chachaj położonych na Płaskowyżu Nałęczowski oraz w Zimnem na Wołyniu – A. Zakościelnej i A. Bronickiego.

Drugi blok tematyczny dotyczył badań nad późnym neolitem i wczesnym okresem epoki brązu i związany

był głównie z odkryciami szeregu materiałów nawiązujących do kultury środkowodnieprzańskiej rozwijającej się na obszarach Ukrainy Nadnieprzańskiej. Zagadnienia tego dotyczyły wystąpienia H. Kowalewskiej-Marszałek o ceramice pochodzącej z cmentarzyska w Kicharach Nowych oraz J. Bagińskiej i W. Komana przedstawiające wyniki prac na stanowiskach 3 i 4 w Hubinku położonych na Grzędzie Sokalskiej. Podsumowaniem tej problematyki był referat J. Machnika pt. „Zróżnicowanie kultury ceramiki sznurowej w międzyrzeczu Wisły, Bugu i Dniestru, a zagadnienie wędrówek pasterzy w III tysiącleciu przed Chrystusem”. Wystąpienie to jak i poprzedzające je wypowiedzi, wywołało ożywioną dyskusję.

Trzeci blok wystąpień dotyczył badań nad wczesnym średniowieczem. Należy tu wymienić przede wszystkim referaty A. Buki na temat badań nad osadnictwem wiejskim na Sandomierszczyźnie na przykładzie pierwszego sezonu prac w Kaczcach koło Opatowa i M. Florka o badaniach weryfikacyjnych grodzisk w Opatowie i Słupi Nadbrzeżnej. J. Gurba z A. Urbańskim poświęcili swoje wystąpienie datowaniu drewnianych konstrukcji zespołu grodowego w Czermnie – „Czerwieniu” nad Huczwą – daty dla tego obiektu otrzymał Marek Krąpiec za pomocą metody dendrochronologicznej w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Ostatni blok wystąpień poświęcony był badaniom ratowniczym i nadzorom archeologicznym na stanowiskach średniowiecznych i nowożytnych na terenie poszczególnych województw. Dużą aktywność w terenie wykazali zwłaszcza archeolodzy z Chełma, co na konferencji zaowocowało kilkoma komunikatami (S. Gołuba, T. Dzieńkowskiego, W. Mazurka, I. Jarszak, oraz K. Nadkańskiego z UŁ) związanymi z ochroną i dokumentacją zabytków nieruchomych w tym mieście. Niektóre z tych wystąpień wzbudziły duże zainteresowanie.

Poza wymienionymi blokami znalazły się referaty dotyczące m. in. ratowniczych badań na stanowiskach wielokulturowych (W. Komana, J. Niedźwiedzia, J. Bagińskiej, H. Taras, W. Mazurka) i z okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich. Tych ostatnich okresów dotyczyły wyniki bardzo interesujących prac wykopaliskowych na cmentarzysku identyfikowanym z germańskimi Bastarnami w Pikulach koło Janowa Lubelskiego oraz z ludnością kultury przeworskiej w Kraśniku (Z. Wichrowski). Z kolei M. Gładysz podsumowała rezultaty 20 lat badań na nekropolii gockiej w Masłomęczu.

Konferencji towarzyszyła wystawa „Najważniejsze odkrycia archeologiczne w Polsce środkowo-wschodniej w 1997 roku”, na której ukazano najciekawsze zabytki odkryte w sezonie badawczym. Towarzyszył jej okolicznościowy plakat i informator z katalogiem prezentowanych zabytków. Wystawę otworzył dyrektor muzeum w Baranowie Sandomierskim p. mgr Adam Zwolak. Wśród prezentowanych zabytków, które eksponowane publicznie były po raz pierwszy, na szczególną uwagę zasługiwały narzędzia krzemienne i kamienne, ozdoby i naczynia stanowiące wyposażenie grobowe z cmentarzysk w Malicach Kościelnych, Hubinka i Hrebennego, metalowe ozdoby i elementy uzbrojenia z młodszego okresu przedrzymskiego i wpływów rzymskich pochodzące z cmentarzysk w Pikulach, Masłomęczu i Kraśni-

ku oraz z osady w Nieszawie Kolonii. Interesująco został zaprezentowany ponadto zespół grobowy kultury pomorskiej z Kornacic. Na wystawie pokazano również niezwykle interesujący zbiór zabytków – siekiery, sierpy krzemienne, fragmenty naczyń i przęśliki, pochodzące z prywatnych zbiorów a odkryte przypadkowo na polach wsi Stodoły Kolonia.

Wystawę można było oglądać na zamku w Baranowie do końca maja, następnie prezentowano ją w innych muzeach naszego regionu.

Oprócz części *stricte* naukowej, konferencji towarzyszyły liczne i długie dyskusje w kuluarach, a pierwszy dzień obrad zakończyła tradycyjna „Biesiada staropolska”, przygotowana i sponsorowana przez Dyрекcję Muzeum na zamku w Baranowie Sandomierskim.

Katedra Archeologii UMCS w Lublinie
Państwowa Służba Ochrony Zabytków w Tarnobrzegu